

Uchwała Nr SO-16/0954/239/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 27 kwietnia 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Wągrowiec za 2022 rok
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekala
Członkowie: Katarzyna Kosmowska
Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Wągrowiec sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Wągrowiec za 2022 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 r.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wągrowiec na lata 2022-2032 (po zmianach) oraz sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2022.

- I. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania oraz część tabelaryczną.
 1. W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informacje o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej. Wskazał stan zaległości w podatkach i opłatach oraz niepodatkowych dochodach budżetu Gminy, a także czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Podał dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień, umorzenia zaległości podatkowych oraz rozłożenia na raty i odroczenia terminów płatności podatków. Poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych. Omówił przychody i rozchody budżetu, a także stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2022 r. Przedstawił realizację zadań inwestycyjnych oraz wskazał dotacje udzielone z budżetu Gminy. Ponadto podał informacje dochodach i wydatkach przewidzianych ustawą Prawo ochrony środowiska, a także o dochodach z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatkach związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i zwalczaniem narkomanii. Przedstawił środki z Funduszu Przeciwdziałania

COVID-19, w tym otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, a także wydatki nimi finansowane. Wskazał środki z Funduszu Pomocy oraz finansowane nimi wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Poinformował o przychodach i kosztach Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wągrowcu.

2. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono:
 - dochody i wydatki, w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej), w układzie: plan na 1 stycznia, plan po zmianach, wykonanie oraz procent wykonania;
 - przychody i rozchody budżetu;
 - wydatki majątkowe;
 - dotacje udzielone z budżetu Gminy;
 - dochody i wydatki przewidziane ustawą Prawo ochrony środowiska;
 - dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i zwalczaniem narkomanii;
 - należności pozostałe do zapłaty, w tym: wymagalne oraz odsetki;
 - zobowiązania, w tym wymagalne;
 - skutki finansowe dla budżetu udzielonych ulg, umorzeń i odroczeń oraz skutki obniżenia przez Radę Gminy maksymalnych stawek podatkowych.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem zmian w planie wydatków na realizację:
 - projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” finansowanego środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia;
 - projektu pn. „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę siłowni zewnętrznej oraz obiektów małej architektury wraz z oświetleniem” realizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w oparciu o dofinansowanie ze środków PO Rybactwo i Morze 2014 – 2020, przy udziale dofinansowania przekazanego z budżetu Gminy w formie dotacji celowej.

Z analizy uchwały budżetowej na 2022 rok wynika, że Rada Gminy Wągrowiec zaplanowała w budżecie roku 2022 wydatki na realizację ww. projektów uchwałą Nr XLVIII/432/2022 z dnia 29 marca 2022 r. Następnie były dokonywane zmiany w wydatkach zaplanowanych na realizację tych projektów uchwałami Rady Gminy Wągrowiec: Nr LII/463/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r. (projekt pn. „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę siłowni zewnętrznej oraz obiektów małej architektury wraz z oświetleniem”) oraz Nr LVI/500/2022 z dnia 27 października 2022 r. (projekt grantowy „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”).
4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Wągrowiec za rok 2022 został wykonany z deficytem w wysokości 2.175.370,60 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 8.725.468,43 zł), bowiem:

a) dochody zrealizowano w wysokości 82.565.340,57 zł, co stanowi 97,41% planu, z tego:

- dochody bieżące w kwocie 77.755.401,18 zł, co stanowi 97,44% planu,
- dochody majątkowe w kwocie 4.809.939,39 zł, co stanowi 96,83% planu;

b) wydatki zrealizowano w wysokości 84.740.711,17 zł, co stanowi 90,64% planu, z tego:

- wydatki bieżące w kwocie 69.387.369,88 zł, co stanowi 90,27% planu,
- wydatki majątkowe w kwocie 15.353.341,29 zł, co stanowi 92,35% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody budżetu w łącznej wysokości 15.796.634,30 zł, w tym: zaciągnęła pożyczkę na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja świetlicy wiejskiej w Ochodzy” w kwocie 396.052,00 zł, pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na realizację zadania pn.: „Organizacja gospodarki wodno – ściekowej dla miejscowości Łekno – Tarnowo Pałuckie” w kwocie 1.220.350,25 zł oraz kredyt długoterminowy na rynku krajowym w kwocie 2.000.000,00 zł, a także dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.371.617,38 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w kwocie 1.169.938,41 zł oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 10.808.614,67 zł, które w całości zostały zaangażowane w finansowanie budżetu roku 2022.

Rozchody budżetu zrealizowano w łącznej wysokości 2.003.819,00 zł, z tego z tytułu: spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w kwocie 1.963.819,00 zł (100,00% planu) oraz udzielonych pożyczek i kredytów w kwocie 40.000,00 zł. Ponadto planowano rozchody z tytułu przelewów na rachunki lokat w kwocie 4.865.667,90 zł.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu zaciętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosło 12.461.197,92 zł, co stanowi 15,09% wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 należności na koniec 2022 roku wynosiły 4.869.287,68 zł, w tym zaległości – 4.059.203,27 zł. Wójt w sprawozdaniu omówił ww. zaległości oraz poinformował, że „W stosunku do wszystkich zalegających prowadzone

są postępowania egzekucyjne poprzez wysyłanie upomnień, wezwań do zapłaty, kierowanie tytułów wykonawczych do Urzędów Skarbowych i wpisów na hipotekę.” (str. 147). Wielość zaległości na koniec roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 uległa zmniejszeniu o kwotę 137.355,78 zł.

5. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wynika, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 3.050.605,09 zł.

W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że wykazane zobowiązania niewymagalne wraz z wydatkami wykonanymi przekraczają plan łącznie o kwotę 1.358.097,60 zł. Przekroczenia te dotyczą wydatków z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń.

W sprawozdaniu (str. 152) Wójt zamieścił następującą informację: „Na dzień 31 grudnia 2022 r. gmina nie posiadała zobowiązań wymagalnych, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 3 050 605,09 zł. Zobowiązania wynikają z faktur, które wpłynęły w styczniu 2023 r., a dotyczą miesiąca grudzień 2022 r., jak również innych kosztów naliczonych w miesiącu grudzień 2022 r., za które wydatek został poniesiony w miesiącu styczeń 2023 r.”.

Rada Gminy Wągrowiec w uchwale Nr XLIV/400/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Wągrowiec na 2022 rok:

- 1) upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Wągrowiec do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działań gminy, a terminy zapłaty wpływają w roku następnym (§ 7 pkt 3);
 - 2) ustaliła sumę 10.000.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 14).
6. Skład Orzekający zauważa, iż w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70005	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	3 000,00	1 920,00
700	70005	4600	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	10 000,00	7 244,28
853	85395	4580	Pozostałe odsetki	1 200,00	122,83
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	1 000,00	183,56
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	2 500,00	770,89

W zakresie ww. wydatków Wójt w sprawozdaniu wskazał, iż:

- w rozdz. 70005 „Wyplacono odszkodowanie osobom fizycznym za przejęcie gruntów pod inwestycje celu publicznego oraz osobom prawnym za bezumowne zajęcie lokalu przez mieszkańców gminy, należącego do PKP.” (str. 51);
- w rozdz. 85395 „poniesiono wydatek w kwocie 122,83 zł z tytułu odsetek od nienależnie pobranych świadczeń przez świadczeniobiorców, z tytułu nienależnie pobranego dodatku węglowego, które zostały pobrane od świadczeniobiorców i przekazane do dysponenta środków” (str. 67);
- w rozdz. 85501 i 85502 opłacono „odsetki od dotacji oraz płatności, w tym wykorzystywanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości; odsetki zostały naliczone od nienależnie pobranych świadczeń, pobrane od świadczeniobiorców i przekazane do dysponenta

środków” (str. 68).

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody [zł]			Wydatki [zł]		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	51 399,20	51 399,20	75405	8 000,00	8 000,00
75618 (§ 0480)	129 476,26	132 275,03	85153	15 000,00	8 041,67
Razem	180 875,46	183 674,23	85154	261 201,03	139 306,82
			Razem	284 201,03	155 348,49

W sprawozdaniu Wójt poinformował, że w rozdz. 75405 wydatkowano środki w kwocie 8.000,00 zł na wpłatę na fundusz celowy, z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Wągrowcu na zakup psa do wykrywania narkotyków w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii (str. 55).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 103.325,57 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2022 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 131.651,31 zł. Uchwałą Nr LXIII/563/2023 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Wągrowiec na 2023 rok wymienione środki zostały wprowadzone do budżetu roku 2023 (w przychodach § 905) oraz przeznaczone na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165, z późn. zm.).

8. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 4.067.874,70 zł (w tym § 0490 – 4.018.980,11 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 3.859.658,66 zł (w tym § 4300 – 3.731.095,67 zł). Ponadto w przychodach budżetu w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ zaplanowane zostały środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w kwocie 217.457,84 zł.

Zatem w 2022 roku pozostała niewykorzystana kwota dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 425.673,88 zł. Wymienione środki zostały wprowadzone do budżetu roku 2023 (w przychodach § 905) oraz przeznaczone na cele określone w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519, z późn. zm.) uchwałą Nr LXIII/563/2023 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Wągrowiec na 2023 rok.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2022 roku

dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

9. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 /Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych/ wykazała, że w rozdz. 85219 przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie zostało zrealizowane w należytej wysokości, bowiem wydatki wykonano w kwocie 16.769,00 zł, co stanowi 87,68% wydatków zaplanowanych w kwocie 19.125,00 zł.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923, z późn. zm.) *„równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”*. W myśl § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349) podstawę naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu, jak i wykonania.

IV. Przedłożona informacja o stanie mienia Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawiera dane (w układzie działów klasyfikacji budżetowej oraz wg jednostek organizacyjnych Gminy), o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2022 i planowane do uzyskania w roku 2023, a także planowane do realizacji w 2023 roku inwestycje. W dokumencie tym zawarto również informacje o posiadanych udziałach w spółkach i spółdzielni.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekąła

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.